

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertatio Theologica De Formulari Ab Illustrissimis Episcopis Belgii Proposito In Causa Jansenii

Claremontius, Johannes

Coloniæ, 1693

§. II. De intentione Sanctæ Sedis Apostolicæ in Propositione Formularis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40333

& Alexandri VII. se quisque subjiciendo, quinque propositiones ex Cornelii Jansenii libro, cui nomen Augustinus excerptas, & in sensu ab eodem auctore intento, prout illas per dictas Constitutiones Sedes Apostolica damnavit, sincero animo rejiceret atque damnaret: ita jurando, Deumque & sancta Dei Evangelia compellendo.

Nullum profus superesse latibulum credebatur, quo se tortuosus ille coluber reciperet. Et verò plerique illius sectæ homines pertinaciâ abrepti, privationem beneficiorum, carceres & exilium pati maluerunt, quam Juramentum præscriptum emittere. Alii tamen ad consuetas technas versi, fidem quidem Juri, damnando scilicet Propositiones in omni sensu in quo eas Ecclesia damnavit; observantiam verò factò, seu circa sensum à Jansenio intentum reverentiam tantum externam exhibendo reddiderunt. Quis crederet homines restrictionum mentalium acerrimos hostes eò usque illas efferre, ut in rebus ad religionem ipsam & juramenti Sacramentum spectantibus usurpare nec erubescant nec vereantur?

Et hi quidem in Gallia Viros honestos se vocitant. Fuco nihilominus absterfo quatuor Episcopi in suis Diocesibus Formulare proposuerunt cum additionibus quæ restrictionem illam explicarent: Quod equidem adeò Sanctæ Sedi displicuit, ut eorum conatus Sacra Congregatio Indicis, censurâ gravi represserit. Dein Pontifex ipse selectos quosdam Episcopos delegavit, qui contra ipsorum ausus juridicè procederent, atque eosdem, si pertinaces essent, à suis sedibus semoverent. Verùm obstantibus hujusmodi delegationi libertatibus Gallicanis, plures Episcopi exclamarunt de detrimento privilegiis Ecclesiæ Gallicanæ, per eam illato. Hæc causa videtur indulgentiæ illius, quam summo opere deprædicant nostrates Theologi Jansenio faventes, & Ecclesiæ scilicet Pacem appellant. Quamvis enim illi quatuor Episcopos in proposito perstitisse contendant, id certè Pontificem eos celasse verisimile est, qui nullam restrictionem in causâ Formularis admissurum se profiteretur.

§ II.

De intentione Sanctæ Sedis Apostolicæ in Propositione Formularis.

Certum porrò est tum ex ipso Formularis contextu, tum ex actis subsequendis de quibus præcedenti §., mentem voluntatemque S. Sedis

Sedis fuisse, non solum ut ejus quod est juris, sed etiam quod facti dicitur, fides interna Ecclesiæ declaranti haberetur. Ideò enim Alexander VII. filios iniquitatis & perturbatores publicæ tranquillitatis appellat illos qui factum illud negant, contrarium eorum menti expressâ Bullâ declarat & definit, ut illos mentem mutare, si veri filii esse velint, compellat. Eò quoque spectat Formulare, quod eo fine conscriptum propositumque fuit, ut quisque sincero animo juraret, propositiones in sensu à Jansenio intento se damnare atque rejicere, quoniam veritatem facti ipsius à se interius creditam contestaretur. Denique consilium quatuor Episcoporum, quo mentem Pontificis in Formulari proponendo ad externam tantum observantiam detorquebant, à sacrâ Congregatione Indicis reprobatur, idem convincit.

Dicere autem aut putare hanc mentem & intentionem S. Sedis esse injustam, quasi juramentum ejusmodi fidei internæ exigere non possit, est accusare Ecclesiam erroris crassi in moribus, quod non solum reverentiæ debitæ, sed fidei quoque repugnat. Neque fingi potest Clementem IX. aut mentem alienam à mente Alexandri VII. habuisse aut mentem propriam mutasse. Nam tum observantia S. Sedi debita exigit ut credamus eam sibi constare & cohærere, tum ipsemet Clemens expressè protestatus est, se nullam restrictionem admissurum, quibus verbis apertè declarat se persistere in improbando consilio quatuor illorum Episcoporum.

Omnia itaque indulgentia quæ ab affectis Jansenii prætendi potest huc revocatur, ut vel fides humana veræ tamen & sinceræ obedientiæ & credulitatis, juxta probabilem quorundam opinionem circa factum promitteretur: vel propter conflictum jurisdictionis in contumaces exercendæ, atque inde imminens scandalum, vis coactiva suspendere-
retur. Si quis enim in tali peccato deprehensus fuerit, inquit S. Augustinus l. 5. cont. ep. Parmeniani cap. 2. propter quod anathemate dignus habeatur, fiat hoc ubi nullum est schismatis periculum, ne forte colligendo zizania triticum simul eradicetur. Ceterum idem Formulare ab omnibus aliis Galliarum Episcopis acceptum, toti Clero huc usque proponitur sine ulla restrictione, à quo sensus à Jansenio intentus juxta Formulæ tenorem ejuratur. Si quis autem Janseniano sensui consentire deprehenditur, per oportuna juris & facti remedia in eodem regno castigatur. Ita celeberrimo illi regno pax & tranquillitas fuit restituta atque etiamnum servatur.